

Analiza strukture troškova informatičkih poduzeća

Bukvić, Fran

Undergraduate thesis / Završni rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Organization and Informatics / Sveučilište u Zagrebu, Fakultet organizacije i informatike**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:211:951299>

Rights / Prava: [Attribution-NonCommercial-NoDerivs 3.0 Unported](#) / [Imenovanje-Nekomercijalno-Bez prerada 3.0](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-09-03**

Repository / Repozitorij:

[Faculty of Organization and Informatics - Digital Repository](#)

**SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FAKULTET ORGANIZACIJE I INFORMATIKE
VARAŽDIN**

Fran Bukvić

**ANALIZA STRUKTURE TROŠKOVA
INFORMATIČKIH PODUZEĆA**

ZAVRŠNI RAD

Varaždin, 2022.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FAKULTET ORGANIZACIJE I INFORMATIKE
V A R A Ž D I N

Fran Bukvić

JMBAG: 0016118687

Studij: Poslovni sustavi

ANALIZA STRUKTURE TROŠKOVA INFORMATIČKIH PODUZEĆA

ZAVRŠNI RAD

Mentorica:

Doc.dr. sc. Keglević Kozjak Suzana

Varaždin, rujan 2022.

Fran Bukvić

Izjava o izvornosti

Izjavljujem da je moj završni/diplomski rad izvorni rezultat mojeg rada te da se u izradi istoga nisam koristio drugim izvorima osim onima koji su u njemu navedeni. Za izradu rada su korištene etički prikladne i prihvatljive metode i tehnike rada. Za bilo kakve netočnosti u činjenicama ili rasuđivanju preuzimam punu odgovornost.

Autor/Autorica potvrdio/potvrdila prihvaćanjem odredbi u sustavu FOI-radovi

Sažetak

Tema ovog rada je „Analiza strukture troškova informatičkih poduzeća“. U radu je provedena dubinska analiza financijskih izvještaja informatičkih poduzeća i prikazana je njihova struktura troškova . Analiza je provedena za 100 najuspješnijih poduzeća prema njihovim prihodima, te dostupnosti njihovih izvještaja u Registru godišnjih financijskih izvještaja i obuhvaća 2020. i 2019. godinu. Svrha analize je usporedba strukture troškova financijskih poduzeća prije i poslije koronakrize koja je početkom 2020. godine zahvatila cijeli svijet, pa samim time i poslovanje informatičkih poduzeća u Republici Hrvatskoj. Poduzeća su u analizi grupirana u skupine prema njihovoj NKD oznaci kako bi se dobila slika o tome kako je njihova djelatnost utjecala na strukturu troškova. Također, u radu su navedene i opisane metode i tehnike koje su korištene za njegovu izradu kao i definicija troškova te njihova klasifikacija.

Ključne riječi: Financijski izvještaji, troškovi, informatička poduzeća

Sadržaj

1. Uvod	1
2. Metode i tehnike rada	2
3. Teorijski okvir troškova	3
3.1 Definicija troškova	3
3.2 Klasifikacija troškova.....	4
3.2 Prikaz troškova u finansijskim izvještajima.....	5
4. Analiza strukture troškova informatičkih poduzeća.....	7
4.1 Usporedni prikaz troškova odabranih poduzeća	7
4.2 Analiza strukture sume troškova informatičkih poduzeća odabranih u uzorak	18
4.3 Analiza strukture troškova prema NKD oznaci	20
4.3.1 Analiza strukture troškova telekomunikacijskih poduzeća – NKD 61xx	20
4.3.2 Analiza strukture troškova softverskih i konzultantskih poduzeća– NKD 62xx ..	22
4.3.3 Analiza strukture troškova informacijsko uslužnih poduzeća – NKD 63xx.....	24
4.3.4 Struktura sume troškova izdavačkih poduzeća – NKD 58xx.....	26
5. Zaključak	28
Popis literature	29
Popis slika	30
Popis tablica.....	30

1. Uvod

Početak 2020. godine svijet je zahvatila pandemija SARS-CoV-2. virusa. Kao mjere smanjenja širenja virusa zaustavljen je rad mnogih ustanova, otkazani mnogi događaji te je zaustavljen rad mnogih poduzeća. Zatvaranjem poduzeća i prelaskom s kontaktnog načina rada na rad na daljinu došlo je do novih izazova u poslovanju. Zbog te novonastale situacije i izazova održavanja poslovanja u takvom kriznom razdoblju, došlo je do užurbane informatizacije i digitalizacije kako bi se poslovanje što brže i kvalitetnije moglo nastaviti unatoč pandemiji.

Kao što je već spomenuto u sažetku tema rada je „Analiza strukture troškova informatičkih poduzeća“. U radu su uspoređeni i analizirani troškovi od 100 najuspješnijih informatičkih poduzeća prema prihodima u 2020. godini dostupnim u Registru godišnjih financijskih izvještaja. Troškovi tih poduzeća podijeljeni su u „Troškove materijala i energije“, „Troškove osoblja“, „Amortizaciju“, „Vrijednosna usklađenja“, i „Ostale troškove“ pod koje spadaju ostali poslovni rashodi, ostali troškovi te rezerviranja. Rad je podijeljen u 5 dijelova.

Prvi dio odnosi se na uvod u kojemu je opisana ideja završnog rada i motivacija za njegovu izradu, drugo poglavlje su metode i tehnika rada koje su korištene u izradi ovog rada, treće poglavlje odnosi se na teoriju poslovnih rashoda, četvrto poglavlje odnosi se na samu analizu i prikaz troškova spomenutih poduzeća. U analizi usporedno su prikazani troškovi za 2020. i 2019. godinu te je u excelu prikazana njihova detaljna obrada. Nakon usporednog tabličnog prikaza u ovom dijelu završnog rada prikazana je struktura sume troškova svih poduzeća obuhvaćenih ovom analizom te su nakon toga poduzeća grupirana u skupine prema njihovoj NKD oznaci. Također, u istom dijelu rada navedene su i motivacije podjela poduzeća u te skupine. Naposljetku, peto poglavlje odnosi se na zaključak provedene analize.

2. Metode i tehnike rada

U ovom dijelu opisane su metode i tehnike rada koje su korištene pri njegovoj izradi. Uz navedene metode, koje su opisane u nastavku ovog poglavlja, za izradu ovog završnog rada korišteni su različiti izvori literature kao što su knjige, članci, stranica www.fininfo.hr te najvažniji dio, Registar godišnjih financijskih izvještaja, koji je služio za prikupljanje svih podataka potrebnih za analitički dio rada.

Metoda promatranja - prema Zelenika(2000)., metoda promatranja je osnova znanstvenoistraživačkog rada. Pomoću metode promatranja prikupljaju se svi bitni podaci i sve bitne informacije vezane za predmet istraživačkog rada. „Promatranje se temelji na daljnjem spoznajnom procesu, a to je deskripcija ili opis pojave, sređivanje empirijskih podataka i eksperimenti. Posebnu važnost ima deskripcija, koja se sastoji u sintetiziranom povezivanju pojedinačnih opažanja ili utvrđivanja empirijskih podataka u relativno cjelovitu vanjsku sliku pojave koja se promatra, odnosno stvari, osobe, događaja“. Podatke i informacije prikupljene metodom promatranja treba evidentirati i obraditi po već unaprijed utvrđenom planu.

Metoda kompilacije – prema Zelenika(2000) „metoda kompilacije je postupak preuzimanja tuđih rezultata znanstvenoistraživačkog rada, odnosno tuđih opažanja, stavova, zaključaka i spoznaja.“ Odnosno, kompilacija je sastavljanje vlastitog rada iz više izvora različitih autora koji su pritom korektno citirani i navedeni.

U ovom radu, metodom promatranja i metodom kompilacije su iz Registra godišnjih financijskih izvještaja prikupljeni svi podaci o troškovima informatičkih poduzeća. Osim toga metodom kompilacije su prikupljeni podaci iz izvještaja svakog poduzeća koji govore o utjecaju pandemije na poslovanje poduzeća. Također, metoda kompilacije nezaobilazna je metoda pisanja završnog rada, kao i većine znanstvenih i znanstvenoistraživačkih radova.

Induktivna metoda – Prema Zelenika(2000) „induktivna metoda je sistematska i dosljedna primjena induktivnog načina zaključivanja u kojem se na temelju pojedinačnih ili posebnih činjenica dolazi do zaključka o općem sudu, od zapažanja konkretnih pojedinačnih slučajeva i fakata dolazi se do općih zaključaka, od poznatih pojedinačnih slučajeva polazi se nepoznatom općem, od izučenog neizučenom, od većeg broja pojedinačnih pojava vrše se uopćavanja“.

U ovom radu, metodom nepotpune indukcije, su doneseni zaključci na temelju podataka prikupljenim iz Registra godišnjih financijskih izvještaja metodom promatranja i metodom kompilacije. Zaključci su doneseni temeljem nepotpune indukcije zbog toga što ovaj

rad analizira samo 100 najuspješnijih poduzeća, a ne sva informatička poduzeća u Republici Hrvatskoj. Unatoč tome, zaključci doneseni na tom broju informatičkih poduzeća mogu primijeniti i na ostatak informatičkih poduzeća u Republici Hrvatskoj.

Komparativna metoda – Prema Zelenika(2000), „komparativna metoda je postupak uspoređivanja istih ili srodnih činjenica, pojava, procesa i odnosa, odnosno utvrđivanja njihove sličnosti u ponašanju i intenzitetu i razlika među njima.“

U ovom radu, komparativnom metodom se uspoređuje struktura troškova informatičkih poduzeća kako sa istim, tako i sa različitim NKD-om. U ovom slučaju to što su sva poduzeća informatička, predstavlja njihovu srodnost.

3. Teorijski okvir troškova

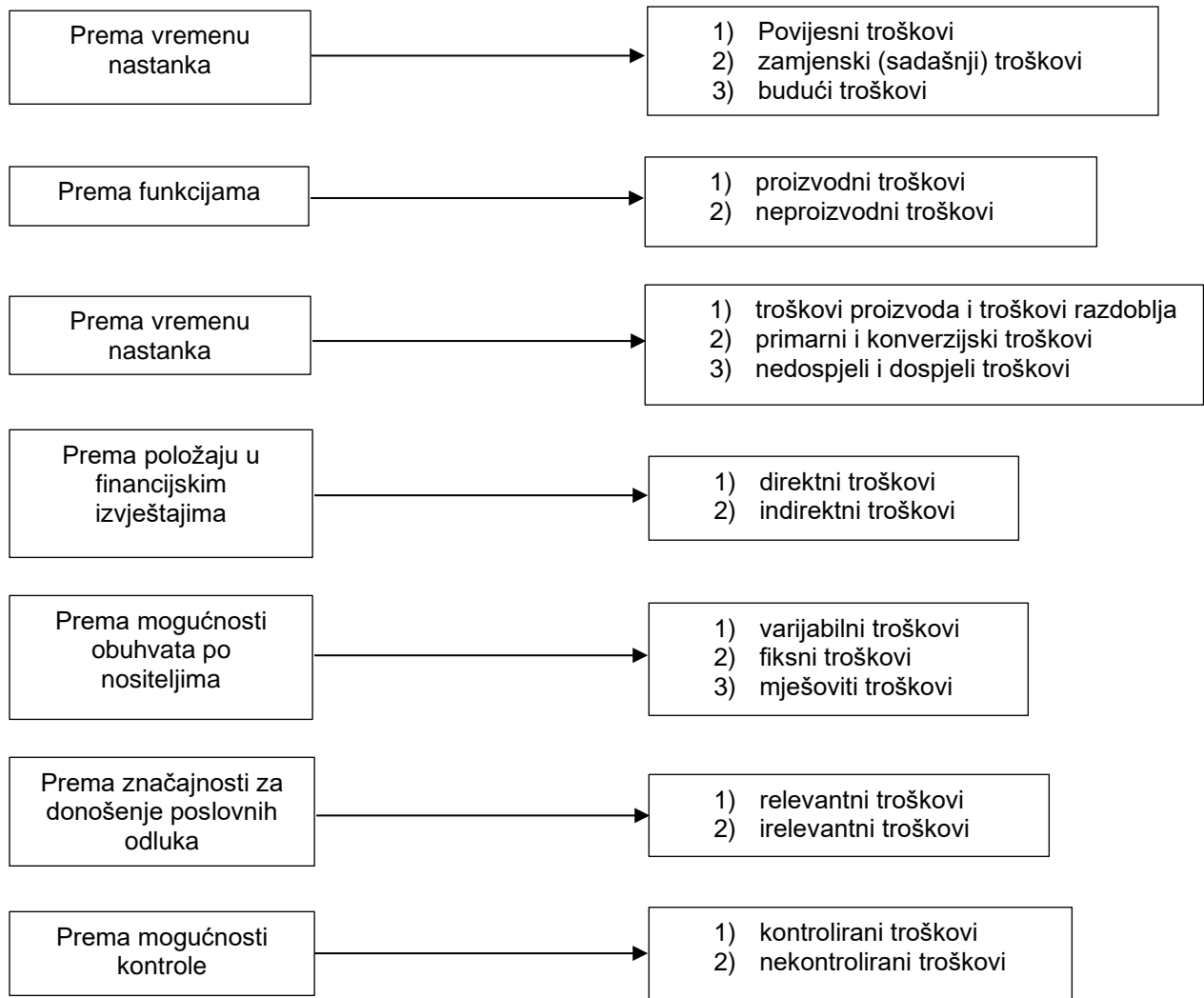
3.1 Definicija troškova

Prema D. Gulin, S. Janković, I. Dražić-Lutilsky, H. Perčević, M. Peršić, V. Vašiček (2011) „troškovi predstavljaju vrijednosno izražene utroške onih resursa, odnosno elemenata radnog procesa, koji su nastali s ciljem i svrhom poslovanja, a radi njihova preoblikovanja u korisni, interno ili tržišno prihvatljivi učinak. Troškovi se kao kategorija vezuju uz ulaganja u proces proizvodnje i predmetom su internog izvješćivanja menadžmenta. Informacije o troškovima su neophodne u procesu planiranja, praćenja i kontrole internih radnih procesa.

Također, bitno je razlikovati troškove od rashoda. Prema D. Gulin, H. Perčević, B. Tušek, L. Žager (2012) „rashod je negativna komponenta rezultata poslovanja koja se sučeljava s prihodima istog obračunskog razdoblja u cilju utvrđivanja uspješnosti poslovanja promatranog obračunskog razdoblja.“ Odnosno, to znači da su rashodi širi pojam od troškova te da se pojam troškova odnosi samo one rashode koji su nastali u svrhu poslovanja, to jest predstavljaju ulaganje nekog resursa u poslovne aktivnosti u svrhu stvaranja nove vrijednosti. Također, kao što je spomenuto troškovi više služe za interno izvješćivanje, dok rashodi služe za eksterno izvješćivanje.

3.2 Klasifikacija troškova

Prema I. Dražić-Lutinsky i sur.(2010), a kako navodi Cherington J. O., Hubbard E. D, Luthy D.H, Računovodstvena teorija razlikuje sljedeće kriterije klasifikacije troškova:

Slika 1. Kriteriji klasifikacije troškova (izvor: I. Dražić-Lutinsky i sur. (2010) prema J.Deželjin, D.Gulin, M.Peršić, F.Spajić, I.Spremić (1998))

Osim navedenih kriterija, postoji još jedan kriterij klasifikacije troškova koji je u kontekstu ovog rada jako bitan, a to je kriterij prirodne vrste troška. Prema D.Gulin i sur (2011) troškovi se prema kriteriju prirodne vrste troška dijele na :

- Materijalne troškove
- Troškove osoblja
- Amortizaciju
- Rezerviranja troškova i rizika
- Ostale troškove

Ovakva klasifikacija troškova koristi se za njihov prikaz u eksternim financijskim izvještajima kao što su račun dobiti i gubitka.

3.2 Prikaz troškova u financijskim izvještajima

Prema I.Dražić-Lutilsky (2010), financijski izvještaji su finalni proizvod financijskog računovodstva i namijenjeni su prvenstveno vanjskim, ali i unutarnjim korisnicima. Među vanjskim korisnicima podrazumijevaju se: sadašnji i potencijalni ulagači, vlada, kreditori, dobavljači, burza i slični, dok se pod unutarnjim korisnicima misli na menadžment i zaposlenike. Pojam financijskih izvještaja podrazumijeva: bilancu, račun dobiti i gubitka, izvještaj o novčanom toku, izvještaj o promjenama kapitala i bilješke.

U svrhu izrade ovog rada potreban je račun dobiti i gubitka poduzeća jer su u njemu prikazani svi rashodi poduzeća u određenom razdoblju. Prema I.Dražić-Lutilsky (2010), „račun dobiti i gubitka je financijski izvještaj koji pruža informacije o uspjehu trgovačkog društva za određeno razdoblje. Račun dobiti i gubitka je iskaz prihoda, rashoda te poslovnog rezultata ostvarenog u razdoblju.“ Pod pojmom razdoblje, misli se na obračunsko razdoblje koje je obično jednako dugačko kao i kalendarska godina (1.1. – 31.12.), ali može biti i kraće.

NANOBIT d.o.o., ZAGREB

RAČUN DOBITI I GUBITKA za godinu koja je završila 31.12.2020.

Naziv pozicije	Rbr. bilješke	Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4
I. POSLOVNI PRIHODI	7	193.638.825	398.265.987
1. Prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe		57.239.317	26.938.974
2. Prihodi od prodaje (izvan grupe)		136.362.995	371.327.013
3. Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga		13.687	-
4. Ostali poslovni prihodi s poduzetnicima unutar grupe		-	-
5. Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)		22.826	-
II. POSLOVNI RASHODI	8	173.432.625	368.102.515
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda		-	-
2. Materijalni troškovi (AOP 134 do 136)		152.753.883	303.865.356
a) Troškovi sirovina i materijala		418.337	576.320
b) Troškovi prodane robe		-	-
c) Ostali vanjski troškovi		152.335.546	303.289.036
3. Troškovi osoblja		14.491.018	22.802.626
3.1. Troškovi osoblja koji su kapitalizirani	11	-2.798.255	-412.732
3.2. Ukupni troškovi osoblja		17.289.273	23.215.358
a) Neto plaće i nadnice		10.625.123	14.228.970
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća		5.642.106	7.420.734
c) Doprinosi na plaće		1.022.044	1.565.654
4. Amortizacija		2.729.112	14.149.807
5. Ostali troškovi	10	3.405.117	2.113.006
6. Vrijednosna usklađenja		-	40
a) dugotrajne imovine osim financijske imovine		-	-
b) kratkotrajne imovine osim financijske imovine		-	40
7. Rezerviranja		-	-
a) Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze		-	-
b) Rezerviranja za porezne obveze		-	-
c) Rezerviranja za započete sudske sporove		-	-
d) Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava		-	-
e) Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima		-	-
f) Druga rezerviranja		-	-
8. Ostali poslovni rashodi		53.495	25.171.680
III. FINANIJSKI PRIHODI	7	1.532.320	46.234.848
1. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe		-	43.484.926
2. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesima		-	-
3. Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova poduzetnicima unutar grupe		-	-
4. Ostali prihodi s osnove kamata iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe		218.071	81.669
5. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe		-	-
6. Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova		-	-
7. Ostali prihodi s osnove kamata		124.926	17.014

Slika 2. Prikaz poslovnih rashoda u računu dobiti i gubitka poduzeća NANOBIT d.o.o
(izvor : RGFI)

4. Analiza strukture troškova informatičkih poduzeća

4.1 Usporedni prikaz troškova odabranih poduzeća

SVI IZNOSI IZRAŽENI SU U 000 HRK.

Tablica 1. Usporedni prikaz troškova informatičkih poduzeća 2020. i 2019. godine

			Poslovni rashodi u 2020. godini					Poslovni rashodi u 2019. godini				
Naziv poduzeća	Djelatnost	Veličina	Troškovi materijala i energije	Troškovi osoblja	Amortizacija	Vrijednosna usklađenja	Ostali troškovi	Troškovi materijala i energije	Troškovi osoblja	Amortizacija	Vrijednosna usklađenja	Ostali troškovi
Hrvatski Telekom d.d	6110	3	1.514.000	910.000	1.734.000	51.000	810.000	1.584.000	875.000	1.690.000	54.000	1.018.000
King ICT d.o.o	6201	3	574.949	119.791	9.911	1.731	14.807	811.308	103.142	10.113	2.083	23.936
SPAN d.d.	6201	3	284.733	91.649	12.706	1.008	10.833	230.164	74.828	10.367	2.195	12.513
OT-Optima Telekom d.d	6110	3	230.714	56.042	120.195	6.558	26.829	298.779	52.039	111.867	6.468	29.653
Iskon Internet d.d	6110	3	218.416	44.895	116.183	0	61.483	205.700	42.887	11.353	0	58.786
INFOBIP d.o.o	6311	3	34.812	253.242	10.710	0	21.737	48.131	176.909	9.170	0	33.624

ASBISC-CR d.o.o.	6201	2	188.484	5.107	152	62	2.716	212.196	5.944	110	197	1.218
mStart plus d.o.o	6203	3	67.866	64.298	27.581	3.986	7.811	58.849	48.683	18.437	1.354	6.088
Comping d.o.o.	6203	2	131.938	22.321	3.234	0	4.372	140.082	23.048	2.012	0	5.460
A1 Hrvatska d.o.o	6120	3	1.615.167	367.408	747.432	0	204.767	1.637.981	348.635	768.664	0	207.318
Telemach d.o.o	6120	3	712.483	116.060	190.820	60.280	141.218	825.709	98.184	172.117	32.606	174.753
Ericsson Nikola Tesla d.d	6201	3	851.955	913.899	55.686	1.891	622	804.063	895.451	57.534	2.247	636
Combis d.o.o	6203	3	628.288	88.090	19.009	0	10.409	598.792	85.079	14.854	0	10.420
NANOBIT d.o.o.	6201	2	303.865	22.803	14.150	0	27.285	152.754	14.491	2.729	0	3.459
APIS IT d.o.o	6201	3	116.225	95.661	40.988	19	914	104.719	93.211	43.654	9.092	810
Odašiljači i veze d.o.o	6120	3	79.534	67.261	51.243	1.352	11.687	74.309	65.803	51.360	417	13.879
Atos IT Solutions and Services	6203	2	153.186	29.138	3.776	98	9.429	130.202	27.135	3.700	652	8.862
DANIELI-SYSTEC d.o.o.	6201	2	64.002	69.671	1.235	0	31.144	57.786	66.423	878	0	31.014
IN2 d.o.o	6201	3	18.012	80.812	0	2.721	32.578	21.974	84.611	0	915	48.134
ASSECO SEE d.o.o	6201	2	47.691	50.585	0	0	47.684	45.372	43.195	0	0	45.121

CROZ d.o.o	6201	2	60.939	46.365	0	2.500	11.071	62.662	42.119	0	2	10.991
HEP Telekomunikacije d.o.o	6110	2	20.431	9.264	58.911	0	45.947	19.722	8.812	58.207	0	46.195
TRI PLUS GRUPA d.o.o	6201	2	99.096	5.487	276	0	3.460	121.845	3.853	237	0	4.466
EXCLUSIVE NETWORKS CROATIA d.o.	6209	2	106.341	5.744	147	340	1.497	97.851	5.867	209	123	1.052
iStyle d.o.o	6209	2	105.326	3.474	1.203	187	2.608	85.576	3.593	1.224	0	3.157
ECCOS INŽENJERING d.o.o	6203	2	72.949	20.222	1.838	1.500	13.241	60.222	18.783	1.717	358	7.775
PLAVI TIM d.o.o	6203	2	52.680	44.599	234	0	3.619	36.743	43.134	130	0	4.150
ORACLE HRVATSKA d.o.o	5829	2	23.054	29.457	175	4	50.955	29.980	24.793	167	198	80.576
Erste Group IT HR d.o.o	6311	2	65.845	16.934	14.144	0	2.279	61.160	16.713	16.216	0	3.223
ERSTE GROUP CARD PROCESSOR d.o.	6201	2	32.988	41.110	9.151	0	4.218	37.019	37.437	8.472	0	6.363
Microsoft Hrvatska d.o.o	6201	2	220	49.435	3.187	0	25.898	115	43.813	2.036	0	35.403
SEDAM IT d.o.o	6209	2	41.221	33.140	2.951	14	4.958	56.028	33.381	2.993	178	8.261
NOOVO INTERNET d.o.o	6209	1	78.162	3.942	36	897	1.396	54.076	4.536	42	25	974

AXILIS d.o.o	6201	2	20.435	31.862	1.025	0	3.183	5.845	11.232	417	0	1.464
Infinum d.o.o	6201	2	17.164	27.109	1.859	33	4.239	16.192	19.669	2.136	91	3.403
PET MINUTA d.o.o	6201	2	22.183	26.147	2.938	261	4.084	20.914	25.627	3.094	391	3.725
SAP d.o.o	6201	1	56.818	15.187	421	0	1.906	63.845	14.118	531	0	4.036
OMEGA SOFTWARE d.o.o	6201	2	32.229	26.290	2.869	0	4.299	27.151	22.221	2.791	0	3.786
PRINTEC CROATIA d.o.o	6120	2	53.369	16.452	4.711	1.640	2.946	76.849	15.986	4.841	1.707	3.723
VERSO ALTIMA d.o.o	6202	2	39.552	13.859	95	1.061	8.099	38.655	13.206	358	212	2.528
NEOS d.o.o	6201	2	28.958	17.747	1.360	0	2.885	35.989	15.836	1.300	0	2.748
Microblink d.o.o	6201	2	10.847	26.216	429	360	12.258	6.379	12.502	736	4	3.186
C.M.G.C. d.o.o.	6209	2	16.908	33.264	1.174	0	3.149	15.743	27.335	1.152	0	3.331
ReversingLabs d.o.o	6201	2	9.532	33.731	2.655	0	3.993	9.965	29.512	3.075	0	3.978
Cloudsense d.o.o	6201	2	7.908	50.837	914	0	3.611	7.449	43.595	718	0	3.362
POSLOVNA INTELIGENCIJA d.o.o	6201	2	24.705	24.372	2.109	0	3.381	22.682	22.300	1.879	0	4.667
Nokia Solutions and Networks d.	6120	1	33.116	22.463	0	0	1.387	62.957	26.845	0	0	4.397
SETCOR d.o.o	6201	1	30.506	6.508	4.514	0	10.313	36.985	5.326	4.547	0	6.361

Atos Convergence Creators d.o.o	6201	2	13.691	30.887	1.283	0	3.764	14.388	34.643	1.692	0	6.730
NTH Mobile d.o.o	6209	1	52.655	7.704	1.032	0	2.338	34.585	7.085	1.007	0	2.327
HSM-Informatika d.o.o	6209	1	45.459	4.070	399	0	1.234	41.404	4.092	315	6	1.346
404 d.o.o	6201	1	33.704	9.165	526	176	2.008	37.451	9.688	377	0	3.356
Gamepires d.o.o	6201	1	6.144	4.186	1.665	160	12.709	6.377	3.274	1.143	0	41
IT JEDAN d.o.o	5829	1	44.593	164	329	0	38	50.014	438	323	0	176
BE-Terna d.o.o	6201	2	19.350	17.397	1.820	826	4.707	19.604	16.567	1.770	91	3.228
MULTICOM d.o.o	6209	2	23.314	12.615	1.048	0	4.134	22.979	11.961	1.077	0	4.308
DUPLICICO d.o.o	6201	2	25.192	9.295	2.723	0	5.767	24.083	8.770	1.300	0	2.965
InfoDom d.o.o	6201	2	16.000	19.707	2.451	0	4.410	19.247	17.249	4.333	3.206	3.942
IBM-iX d.o.o	6201	1	14.364	21.240	2.260	0	4.215	15.124	19.010	1.500	0	2.367
SERENGETI d.o.o	6201	1	12.166	24.810	1.065	0	1.978	13.821	22.352	993	0	2.854
GDi d.o.o	6201	2	16.547	18.059	5.937	256	3.549	16.873	14.003	4.483	381	6.495
LIBUSOFT CICOM d.o.o	6201	1	7.108	26.625	603	3	2.384	8.194	25.128	504	0	2.825

VESTIGO d.o.o	6201	1	5.373	26.507	2.160	0	2.946	4.880	24.065	1.936	0	2.567
SV Group d.o.o	6201	1	26.796	8.859	470	0	1.036	37.133	8.415	309	0	1.440
SOFA IT d.o.o	6201	1	9.249	11.733	1.220	0	3.166	12.687	6.134	806	0	1.475
MONO d.o.o	6201	2	1.301	13.233	408	0	2.362	1.684	9.926	214	0	1.771
ALTIMA d.o.o	6201	1	18.697	15.443	48	20	2.001	10.368	17.332	95	46	3.097
GlobalLogic Croatia d.o.o.	6203	1	13.022	18.324	613	0	3.042	10.262	18.803	731	0	3.299
Tau on-line d.o.o	6201	2	7.167	12.740	299	44	2.145	8.957	13.364	236	33	3.047
PIS d.o.o	6201	1	13.663	16.646	865	9	1.800	12.718	15.334	427	0	2.186
MEGATREND POSLOVNA RJEŠENJA	6209	1	22.933	6.296	990	494	3.175	12.878	6.215	643	438	4.271
INTEGRACIJA OD-DO d.o.o	6202	1	12.564	9.849	411	0	6.692	8.989	9.982	278	0	5.849
IGEA d.o.o	6201	2	13.571	10.969	209	0	944	13.201	10.494	178	0	888
BILOG d.o.o	6201	1	11.774	8.106	573	0	726	8.618	7.670	590	44	890
CIRCLEBLUE d.o.o	6201	1	23.001	1.302	3.077	1	711	37.856	1.430	1.678	52	3

HP Computing and Printing d.o.o	6202	1	7.588	20.982	2.464	98	1.749	14.339	21.458	2.845	39	2.022
INFIGO IS d.o.o	6209	1	13.849	7.529	1.090	230	1.665	17.665	5.715	1.087	114	2.253
LEMAX d.o.o	6201	2	7.187	19.625	6.352	1.824	4.643	5.934	14.265	3.413	493	2.431
TIS-OBJEKNTI IS d.o.o	6201	1	9.771	15.862	912	0	1.770	8.250	14.529	858	0	2.446
B 4 B d.o.o	6201	1	11.422	15.435	250	398	1.104	13.302	15.294	1.225	398	2.019
BARRAGE d.o.o	6201	1	6.583	14.016	1.131	0	4.338	6.588	20.017	1.163	0	5.256
ŠPICA SUSTAVI d.o.o	6202	1	21.115	5.376	231	13	1.010	22.143	5.374	215	722	1.259
IT SISTEMI-NOVE TEHNOLOGIJE	6202	1	7.776	11.872	284	0	1.349	9.506	10.214	155	0	1.664
AIRCASH d.o.o	6201	3	12.779	1.421	317	0	4.508	3.381	653	178	0	299
ALFATEC Group d.o.o	6201	1	15.000	7.577	947	0	1.066	10.322	7.646	937	0	1.199
dSPACE engineering d.o.o	6201	1	3.367	17.017	915	0	2.806	2.330	11.870	610	0	2.385
MIREO d.d	6209	1	8.131	10.265	1.586	84	1.563	9.042	9.831	1.234	0	2.186
PERPETUUM MOBILE d.o.o	6201	1	16.817	7.744	972	0	153	21.803	7.085	119	0	22

SMART NET d.o.o.	6201	1	17.180	1.303	104	0	231	31.529	406	97	0	383
INFOSISTEM d.d	6201	1	9.733	12.618	349	0	1.110	8.553	12.471	258	0	2.764
SYSKIT d.o.o	6201	1	5.304	10.939	354	0	2.333	5.915	8.876	649	0	1.986
BULB d.o.o	6201	2	4.207	9.735	1.556	0	2.083	4.830	11.510	858	0	2.421
HR Pro d.o.o	6201	1	2.698	8.491	2.245	0	2.267	3.325	9.393	2.796	0	2.610
Google Hrvatska d.o.o	6312	1	3.236	12.318	1.271	0	2.048	5.467	9.122	1.366	0	1.729
NOVATEC d.o.o	6201	1	10.804	4.534	232	0	2.442	10.810	3.914	217	0	2.284
LAUS CC d.o.o	6201	1	496	8.540	5.462	0	4.056	411	7.778	5.033	0	4.257
AMPHINICY d.o.o	6201	1	1.090	6.311	350	0	1.001	1.835	5.453	405	0	1.816
RECRO d.o.o	5829	1	13.531	0	45	0	111	77.631	96	52	163	344
ORADIAN d.o.o	6202	1	17.180	2.608	3.429	0	596	20.204	4.566	2.839	0	986
GIDEON BROTHERS d.o.o	6201	2	7.896	2.746	2.810	0	1.201	4.260	2.158	324	0	1.852

(izvor: vlastita izrada prema RGFI)

Redovi tablice predstavljaju pojedinačna poduzeća koja su obuhvaćena analizom, dok stupci tablice označavaju o kojoj vrsti troška, odnosno poslovnog rashoda, se radi. Troškovi materijala i energije podrazumijevaju troškove materijala, troškove energije te ostale vanjske troškove koji uključuju: troškove usluga te ostale vanjske troškove. Ostali troškovi podrazumijevaju : ostale troškove, ostale poslovne rashode i rezerviranja.

Djelatnost je prikazana pomoću NKD 2007., odnosno, nacionalne klasifikacije djelatnosti. Prema Odluci o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti 2007. označeni su : područja - jednoslovnom oznakom, odjeljci - dvoznamenkastim brojem, skupine - troznamenkastim brojem, razredi - četveroznamenkastim brojem.

NKD za informatička poduzeća obuhvaća:

- 58.2 – Izdavanje softvera
 - 58.21 – Izdavanje računalnih igara
 - 58.29 – Izdavanje ostalog softvera

- 61 – Telekomunikacije
 - 61.1 – Djelatnosti Žičane telekomunikacije
 - 61.2 – Djelatnosti bežične komunikacije
 - 61.3 – Djelatnost satelitske komunikacije
 - 61.9 – Ostale komunikacijske djelatnosti

- 62 – Računalno programiranje, savjetovanje i djelatnosti povezane s njima
 - 62.01 – Računalno programiranje
 - 62.02 – Savjetovanje u vezi s računalima
 - 62.03 – Upravljanje računalnom opremom i sustavom
 - 62.09 – Ostale uslužne djelatnosti u vezi s informacijskom tehnologijom i računalima.

- 63 – Informacijske uslužne djelatnosti
 - 63.1 – Obrada podataka, usluge poslužitelja i djelatnosti povezane s njima, internetski portali
 - 63.9 – Ostale informacijske uslužne djelatnosti

Tablica 2. Prikaz zastupljenosti pojedinog NKD-a u odabranim poduzećima

Zastupljenost NKD-a poduzeća obuhvaćenih analizom	
NKD	Broj poduzeća
5829 – Izdavanje ostalog softvera	3
6110 – Djelatnosti žičane telekomunikacije	4
6120 – Djelatnosti bežične telekomunikacije	5
6201 – Računalno programiranje	61
6202 – Savjetovanje u vezi s računalima	6
6203 – Upravljanje računalnom opremom i sustavom	7
6209 – Ostale uslužne djelatnosti u vezi s informacijskom tehnologijom i računalima	11
6311 – Ostale uslužne djelatnosti u vezi s informacijskom tehnologijom i računalima	2
6312 – Internet portali	1

(izvor: vlastita izrada prema FININFO)

Slika 3. Prikaz zastupljenosti pojedinog NKD među poduzećima odabranim u uzorak

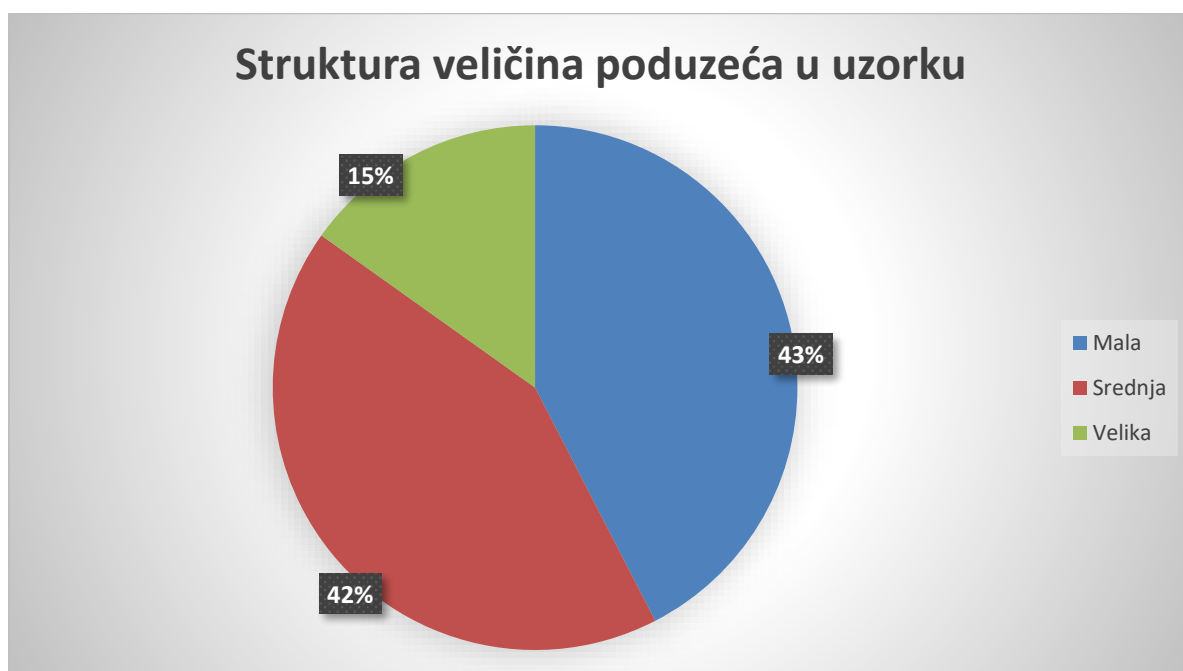
(izvor: vlastita izrada prema FININFO)

Veličina poduzeća prikazana je u tablici brojevima 1, 2 i 3. Broj 1 predstavlja malo poduzeće, broj 2 srednje poduzeće, a broj 3 veliko poduzeće. U tablici ispod prikazan je ukupan broj velikih, malih i srednjih poduzeća koje su obuhvaćene ovom analizom.

Tablica 3. Raspodjela poduzeća odabranih u uzorak prema veličini

Informatička poduzeća prema veličini		
Mala	Srednja	Velika
43	42	15

(izvor: vlastita izrada prema RGFI)

Slika 4. Prikaz strukture veličine poduzeća u uzorku (izvor: vlastita izrada prema RGFI)

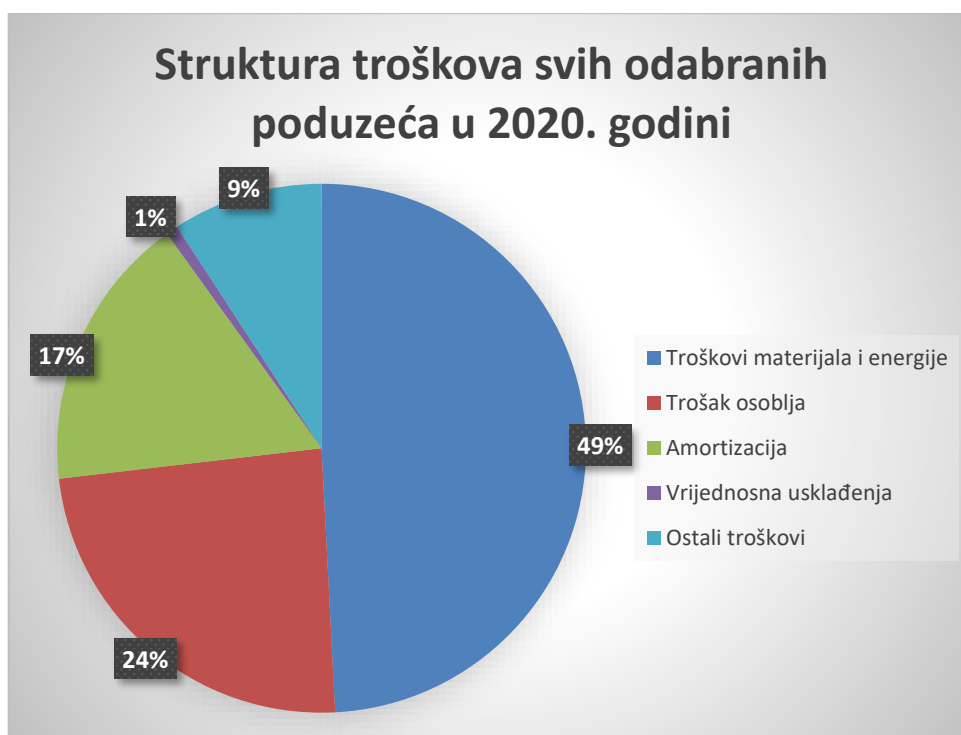
4.2 Analiza strukture sume troškova informatičkih poduzeća odabranih u uzorak

U ovom dijelu rada analizirana je struktura troškova svih informatičkih poduzeća. Uzeta je suma troškova svake kategorije i svakog poduzeća.

Tablica 4. Suma troškova poduzeća odabranih u uzorak za 2020. godinu

2020. godina				
Troškovi materijala i energije	Trošak osoblja	Amortizacija	Vrijednosna usklađenja	Ostali troškovi
9.743.937.686,00 kn	4.750.743.938,00 kn	3.348.480.712,00 kn	144.140.004,00 kn	1.850.388.519,00 kn

(izvor: vlastita izrada prema RGFI)

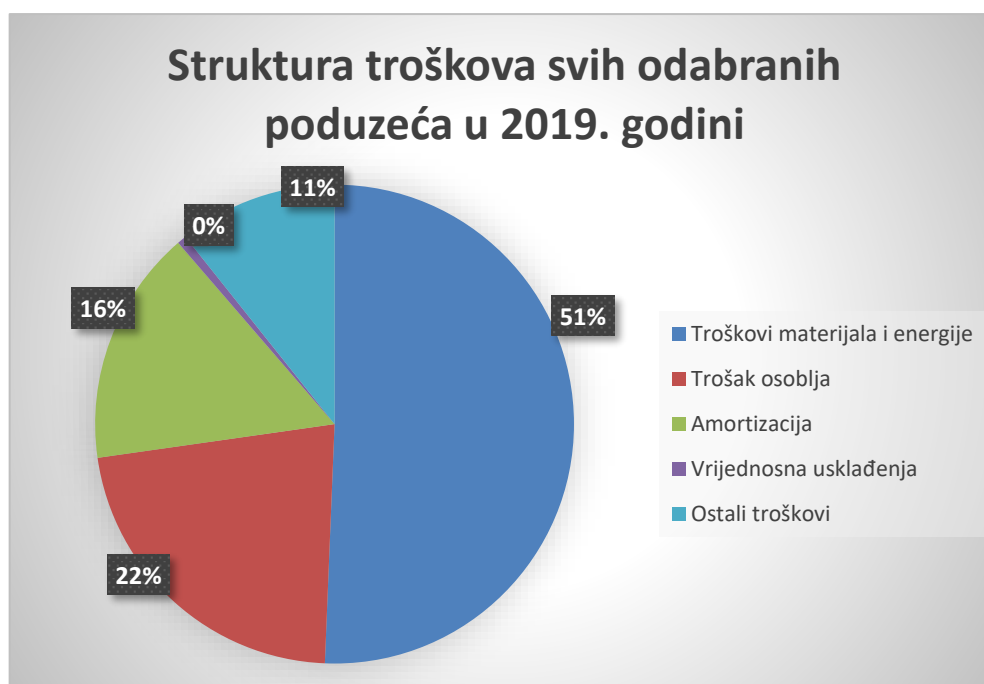
Slika 5. Prikaz strukture sume troškova svih odabranih poduzeća u 2020. godini

(izvor: vlastita izrada prema RGFI).

Tablica 5. Suma troškova poduzeća odabranih u uzorak za 2019. godinu

2019. godina				
Troškovi materijala i energije	Trošak osoblja	Amortizacija	Vrijednosna usklađenja	Ostali troškovi
10.037.214.749,00 kn	4.379.959.995,00 kn	3.156.020.275,00 kn	121.742.207,00 kn	2.132.576.004,00 kn

(izvor: vlastita izrada prema RGFI)

Slika 6. Prikaz strukture sume troškova svih odabranih poduzeća u 2019. godini

(izvor: vlastita izrada prema RGFI)

Kao što je već spomenuto, koronakriza je utjecala na cjelokupnu svjetsku ekonomiju. Prelaskom na rad na daljinu, potreba za informatizacijom i digitalizacijom poslovanja, a samim time i za uslugama i proizvodima informatičkih poduzeća se povećala. Zbog toga gotovo sva informatička poduzeća su u tom periodu zabilježila porast prihoda. Iako se ovaj rad ne bavi analizom prihoda, taj podatak je svejedno bitan jer podrazumijeva povećanje opsega poslovanja što opet podrazumijeva potencijalno povećanje troškova vanjskih usluga, troška prodane robe ili povećanje broja zaposlenih pa time i povećanje troškova osoblja.

Analizom sume troškova svih poduzeća u promatranom razdoblju od dvije godine vidljivo je da se struktura troškova nije značajno promijenila. Naravno, ovakav prikaz podataka ne predstavlja svako poduzeće već cijeli jedan sektor, a to je u ovom slučaju informatički sektor. Svako poduzeće za sebe ima drukčiju strukturu troškova i svako poduzeće kao i svaki podskup

ovoga skupa kojeg čine informatička poduzeća (primjerice telekomunikacijska poduzeća, softverska poduzeća itd...) analizirani su ili ovdje ili u excel dijelu rada. Također, bitno je napomenuti da će mala poduzeća u ovakvom prikazu imati puno manji utjecaj na strukturu sume troškova svih poduzeća, dok će veća poduzeća imati puno veći utjecaj.

4.3 Analiza strukture troškova prema NKD oznaci

Poduzeća različitih djelatnosti imati će više ili manje opreme, ovisno o njihovoj djelatnosti i drugačiji oblik poslovanja specifičan za njihovu djelatnost. Primjerice, poduzeće koje se bavi telekomunikacijama, zbog prirode svog posla imati će potrebu za više opreme od poduzeća iste veličine koje se bavi primjerice programiranjem. Ta oprema, koja je takvom poduzeću neophodna za svakodnevno poslovanje, podložna je amortizaciji, odnosno umanjenju njeje vrijednosti. Zbog tog razloga ta poduzeća imati će drukčiju strukturu troškova jer će se velik dio troškova tih poduzeća odnositi na troškove amortizacije. Iz tog razloga poduzeća u ovom radu grupirana su i prema njihovoj NKD oznaci.

4.3.1 Analiza strukture troškova telekomunikacijskih poduzeća – NKD 61xx

Prema revizorskim izvještajima dostupnim na RGFI, telekomunikacijska poduzeća imala su pozitivan učinak koronakrize na njihovo poslovanje zbog toga što se orijentacijom poduzeća na rad od doma, kao i održavanjem nastave putem interneta povećala potreba za telekomunikacijskim uslugama, no to nije značajno utjecalo na strukturu njihovih troškova.

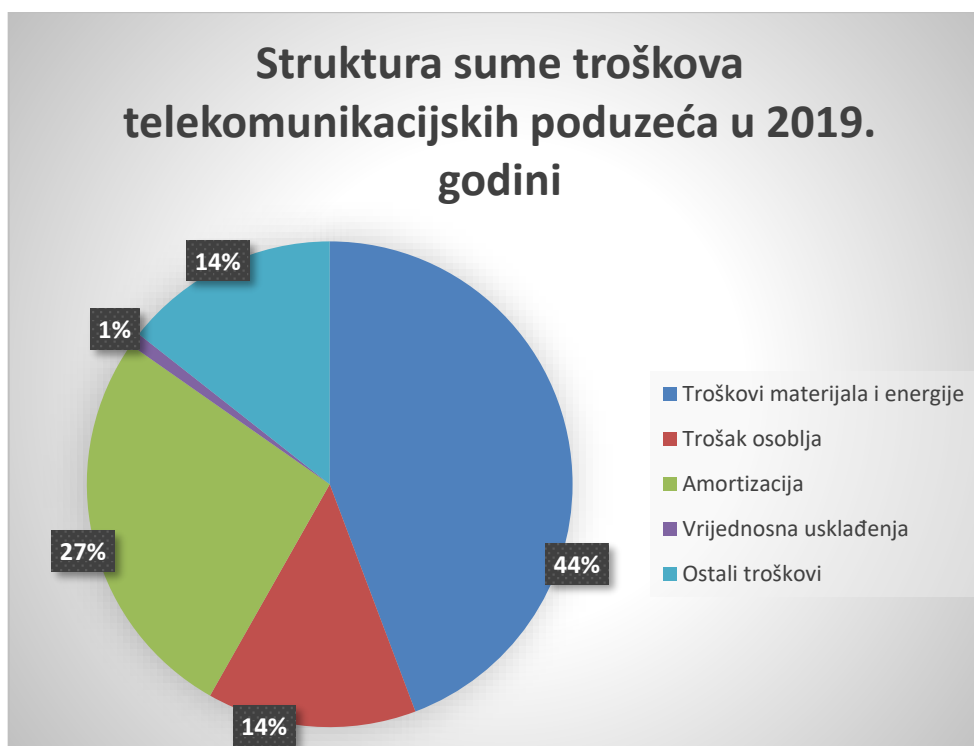
Tablica 6. Suma troškova telekomunikacijskih poduzeća

Suma troškova telekomunikacijskih poduzeća					
God.	Troškovi materijala i energije	Trošak osoblja	Amortizacija	Vrijednosna usklađenja	Ostali troškovi
2020.	4.477.229.947,99 kn	1.609.844.592,00 kn	3.023.494.789,00 kn	120.830.362,00 kn	1.306.263.875,00 kn
2019.	4.786.005.654,00 kn	1.507.346.000,00 kn	2.868.408.588,00 kn	95.198.491,00 kn	1.556.704.186,00 kn

(izvor: vlastita izrada prema RGFI)

Slika 7. Prikaz strukture sume troškova telekomunikacijskih poduzeća u 2020. godini
(izvor: vlastita izrada prema RGFI)

Slika 8. Prikaz strukture sume troškova telekomunikacijskih poduzeća u 2019. godini
(izvor: vlastita izrada prema RGFI)

Kao što se može vidjeti iz oba grafa, struktura troškova nije se značajno promijenila u 2020. godini u odnosu na prethodnu 2019. godinu. Prosječno, najveći trošak u telekomunikacijskim poduzećima odnosi se na troškove materijala i energije (43% u 2020. i 44% u 2019. godini), zatim slijedi trošak amortizacije (29% u 2020. godini i 27% u 2019. godini), trošak osoblja (15% u 2020. godini i 14% u 2019. godini), ostali troškovi (12% u 2020. godini i 14% u 2019. godini) te naposljetku vrijednosna usklađenja koja iznose 1% u oba promatrana razdoblja.

Svako telekomunikacijsko poduzeće za sebe ne mora imati ovakvu istu, čak niti sličnu strukturu troškova kao što je vidljivo i iz excel dokumenta gdje je struktura svakog poduzeća analizirana posebno. Ovaj graf prikazuje prosječnu strukturu i promjenu u oba promatrana razdoblja. Većina telekomunikacijskih poduzeća nije zabilježila značajnu promjenu u strukturi njihovih troškova.

4.3.2 Analiza strukture troškova softverskih i konzultantskih poduzeća– NKD 62xx

Ova skupina poduzeća daleko je najzastupljenija te čini 61% svih poduzeća obuhvaćenih ovom analizom, a sačinjavaju ju : poduzeća koja se bave računalnim programiranje, računalnim savjetovanjem te ostalim djelatnostima povezanim sa njima. Prema revizorskim izvještajima dostupnim na RGFI, poduzeća sa NKD-om 62xx također su zabilježila povećane prihode zbog povećanja potražnje za njihovim uslugama i povećanjem opsega poslovanja.

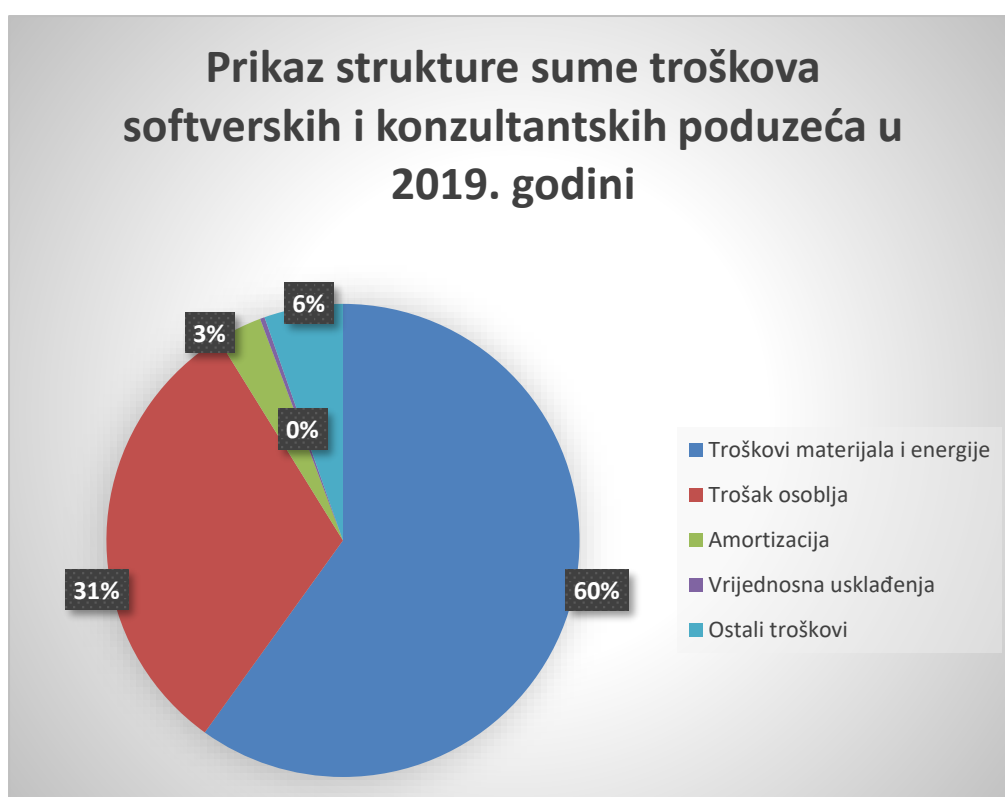
Tablica 7. Suma troškova softverskih i konzultantskih poduzeća

Suma troškova softverskih i konzultantskih poduzeća					
God.	Troškovi materijala i energije	Trošak osoblja	Amortizacija	Vrijednosna usklađenja	Ostali troškovi
2020.	5.081.636.344,00 kn	2.828.785.070,00 kn	298.311.224,00 kn	23.305.791,00 kn	466.955.845,00 kn
2019.	4.978.827.157,00 kn	2.595.477.774,00 kn	260.316.870,00 kn	26.182.104,00 kn	447.199.924,00 kn

(izvor: vlastita izrada prema RGFI)

Slika 9. Prikaz strukture sume troškova softverskih poduzeća u 2020. godini
(izvor: vlastita izrada prema RGFI)

Slika 10. Prikaz strukture sume troškova softverskih poduzeća u 2019. godini
(izvor: vlastita izrada prema RGFI)

Poduzeća sa NKD 62xx oznakom također nisu doživjela značajnu promjenu strukture svojih troškova. Najveći dio troškova poduzeća koja se bave računalnim programiranjem, uslugama savjetovanja i ostalim uslugama povezanim sa njima odnosi se na troškove materijala i energije (59% u 2020. i 60% u 2019. godini), zatim slijede: troškovi osoblja (33% u 2020. i 31% u 2019. godini), ostali troškovi (5% u 2020. i 6% u 2019. godini), troškovi amortizacija (3% u oba promatrana razdoblja) te naposljetku troškovi vrijednosnih usklađenja koji su manji od 1% u oba promatrana razdoblja.

Ovaj prikaz, kao što je to bio slučaj i kod prikaza strukture sume troškova prikazuje zbroj i strukturu troškova svih poduzeća sa NKD 62xx oznakom. Svako poduzeće zasebno može imati drukčiju strukturu ovisno o njegovoj djelatnosti, kao i drukčije promjene u strukturi u oba promatrana razdoblja. Iz ovog prikaza, može se zaključiti da velika većina poduzeća nije zabilježila značajnu promjenu strukture svojih troškova, što je također vidljivo za većinu poduzeća zasebno.

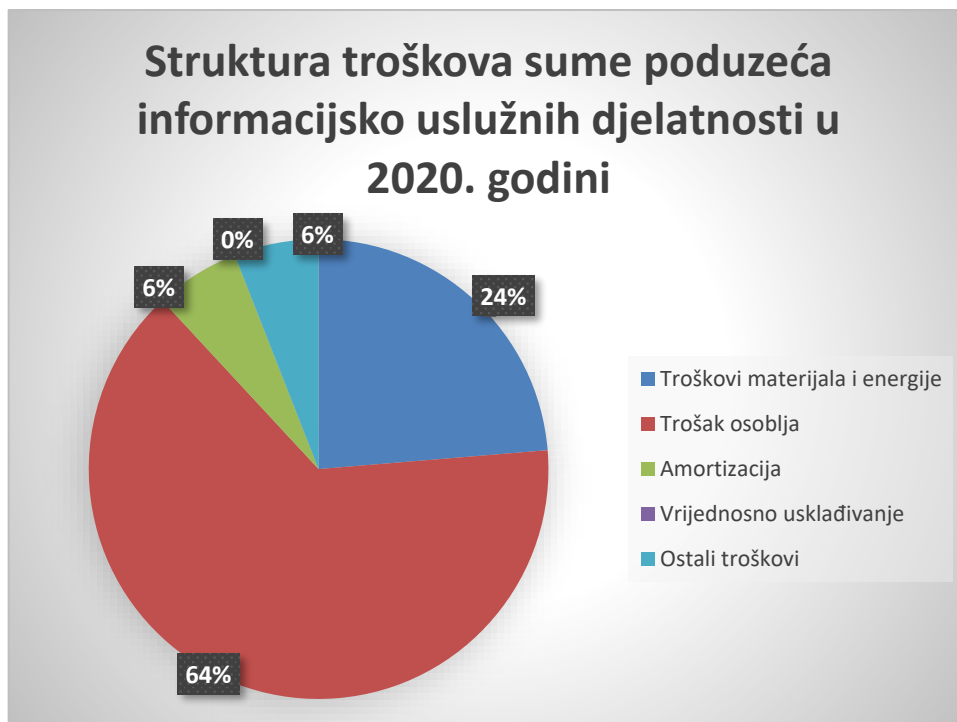
4.3.3 Analiza strukture troškova informacijsko uslužnih poduzeća – NKD 63xx

Prema revizorskim izvješćima dostupnim u RGFI, ova skupina informatičkih poduzeća također je zabilježila porast prihoda i potražnje za njihovim uslugama. Iako ova analiza sadrži samo 3 poduzeća sa ovom NKD oznakom, jedno od njih nalazi se u top 10 poduzeća prema prihodima u 2020. godini.

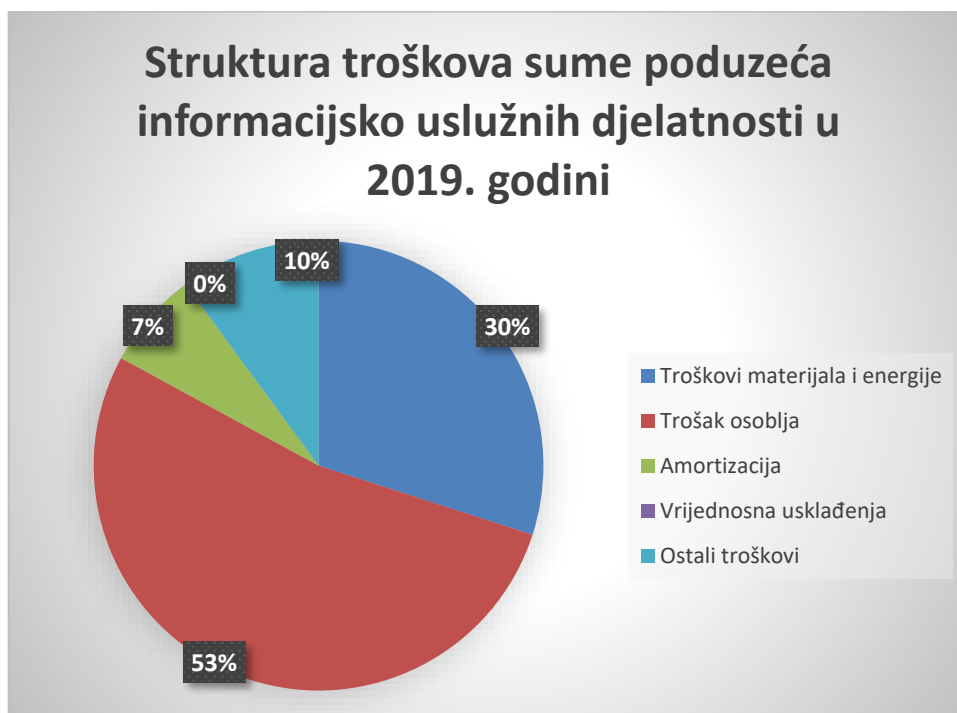
Tablica 8. Suma troškova informacijsko uslužnih poduzeća

Suma troškova informacijsko uslužnih poduzeća					
God.	Troškovi materijala i energije	Trošak osoblja	Amortizacija	Vrijednosna usklađenja	Ostali troškovi
2020.	103.892.652,00 kn	282.493.629,00 kn	26.125.688,00 kn	0,00 kn	26.064.907,00 kn
2019.	114.757.670,00 kn	202.743.216,00 kn	26.752.739,00 kn	0,00 kn	38.576.849,00 kn

(izvor: vlastita izrada prema RGFI)

Slika 11. Prikaz strukture sume troškova informacijsko uslužnih poduzeća u 2020. godini
(izvor: vlastita izrada prema RGFI)

Slika 12. Prikaz strukture sume troškova informacijsko uslužnih poduzeća u 2019. godini
(izvor: vlastita izrada prema RGFI)

Ova skupina poduzeća (grupiranih po NKD oznaci) zabilježila je značajnije promjene u strukturi svojih troškova. Udio troška osoblja u sumi svih troškova povećao se sa 53% u 2019.

godini na 64% u 2020. godini, dok se udio: troškova materijala i energije smanjio sa 30% na 24%, udio troškova amortizacije smanjio se sa 7% na 6%, a udio ostalih troškova u ukupnim troškovima smanjio se sa 10% na 6%. Suma troškova vrijednosnih usklađivanja u oba promatrana razdoblja iznosi 0.

Bitno je napomenuti da sve ovdje radi u analizi samo 3 poduzeća i da je utjecaj pojedinačnog poduzeća na rezultate cijele skupine puno veći u odnosu na skupine koje su analizirane prije u radu, te je zbog toga rezultat ovakav (2/3 poduzeća u ovoj skupini nisu zabilježila gotovo nikakvu promjenu u strukturi svojih troškova dok jedno poduzeće je). Unatoč tome ako bi gledali skupine poduzeća prema njihovoj djelatnosti, odnosno NKD oznaci, onda je ova skupina zabilježila najveće promjene u strukturi svojih troškova.

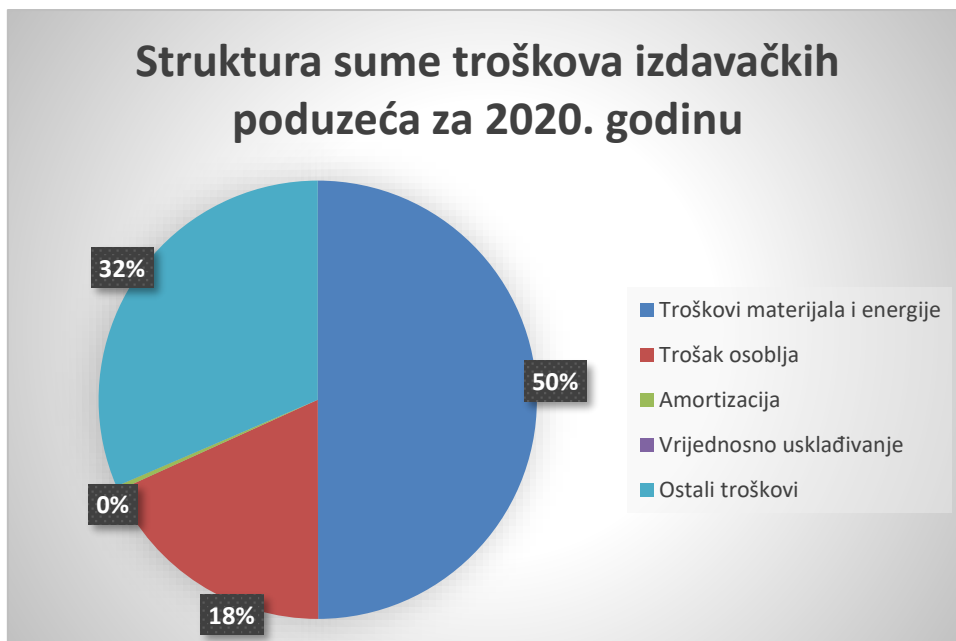
4.3.4 Struktura sume troškova izdavačkih poduzeća – NKD 58xx

Prema revizorskim izvješćima, kao i sve ostale skupine obuhvaćene ovom analizom i ova skupina poduzeća zabilježila je porast prihoda. Samo 2 poduzeća, iz 100 odabranih za ovu analizu, bave se izdavanjem softvera.

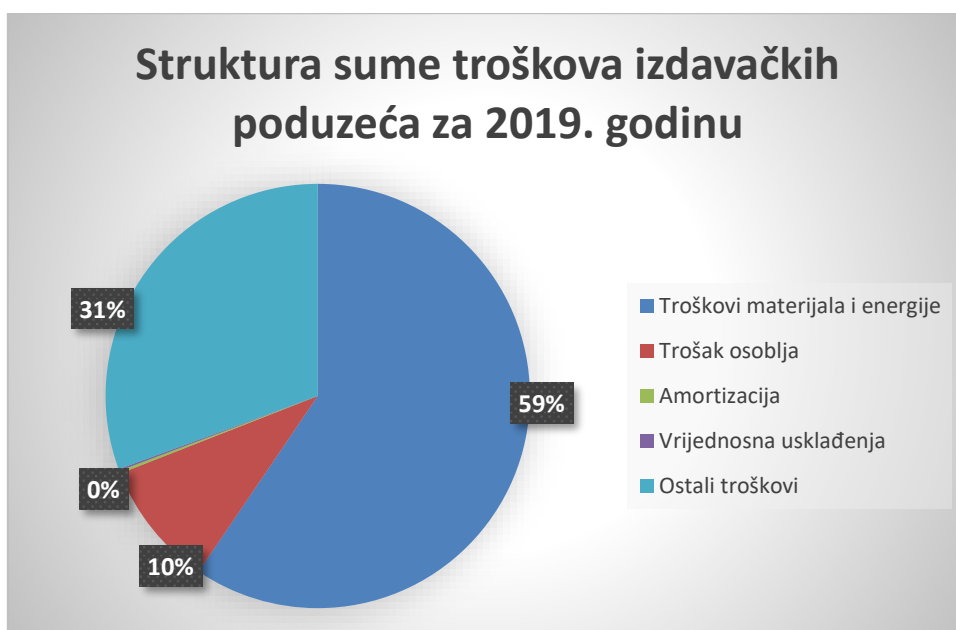
Tablica 9. Suma troškova izdavačkih poduzeća

Suma troškova izdavačkih poduzeća – iznosi su izraženi u HRK					
God.	Troškovi materijala i energije	Trošak osoblja	Amortizacija	Vrijednosna usklađenja	Ostali troškovi
2020.	81.178.743,00 kn	29.620.647,00 kn	549.011,00 kn	3.851,00 kn	51.103.892,00 kn
2019.	157.624.268,00 kn	25.327.365,00 kn	542.078,00 kn	361.612,00 kn	81.095.045,00 kn

(izvor: vlastita izrada prema RGFI)

Slika 13. Prikaz strukture troškova izdavačkih poduzeća za 2020. godinu (Izvor:vlastita izrada prema RGFI)

Slika 14. Prikaz strukture troškova izdavačkih poduzeća za 2019. godinu (Izvor:vlastita izrada prema RGFI)

Ova skupina poduzeća zabilježila je najveće promjene u strukturi svojih troškova. Promatrajući oba razdoblja vidljiva je promjena u strukturi troškova u vidu smanjenja udjela troškova osoblja, i povećanjem udjela troškova materijala i energije u ukupnim troškovima.

5. Zaključak

Početak 2020. godine svijet je zahvatila pandemija novog koronavirusa, SARS-CoV-2. Ubrzo nakon proglašenja pandemije uvedene su karantene i krenulo se sa prvim zatvaranjem ustanova i poduzeća. Zbog zatvaranja, mnoga poduzeća morala su prijeći na rad na daljinu. Zbog te tranzicije s kontaktnog na rad na daljinu, došlo je do povećane potražnje za uslugama i proizvodima informatičkih poduzeća kako bi se moglo nastaviti sa poslovnim aktivnostima. Povećanjem potražnje za njihovim uslugama povećao se i opseg posla informatičkih poduzeća, ali ni ona nisu bila pošteđena zatvaranja te su se također morala prilagoditi ne samo povećanjem opsega poslovanja nego i radu na daljinu.

Tema ovog rada je analiza strukture troškova informatičkih poduzeća. U uzorak je odabrano 100 najuspješnijih poduzeća prema prihodima u 2020. godini. Razdoblje promatranja su 2019. i 2020. godina. Svako poduzeće je analizirano posebno te su nakon toga poduzeća podijeljena u skupine prema njihovoj NKD oznaci kako bi se prikazala struktura troškova poduzeća različitih djelatnosti. Motivacija za takvu raspodjelu je različit način poslovanja poduzeća različitih djelatnosti. Primjerice, telekomunikacijska poduzeća za svoje svakodnevno poslovanje zahtijevaju veliku količinu opreme. Ta oprema podložna je amortizaciji te će ona stoga zauzimati veći dio u ukupnim troškovima poduzeća nego u poduzećima koja se bave, primjerice računalnim programiranjem. Osim toga, napravljena je analiza strukture sume troškova svih poduzeća u uzorku.

Usporedbom strukture troškova iz oba promatrana razdoblja vidljivo je da se struktura sume troškova svih poduzeća iz uzorka nije značajno promijenila. Telekomunikacijska poduzeća (NKD-61xx) i softverska poduzeća (NKD-62xx) također nisu zabilježila značajne promjene. Grupe poduzeća koja jesu zabilježila značajne promjene u strukturi svojih troškova su informacijsko uslužna poduzeća (NKD-63xx) te izdavačka poduzeća (NKD-58xx). No bitno je napomenuti da se radi o malom uzorku poduzeća iz svake skupine, pa je iz tog razloga utjecaj jednog poduzeća na cijelu skupinu velik. Primjerice 2/3 poduzeća u skupini informacijsko uslužnih poduzeća (NKD-63xx) nisu zabilježila gotovo nikakvu promjenu u strukturi svoji troškova, a 1 poduzeće je i time je utjecalo na rezultat cijele skupine.

Uzimajući u obzir analizu svih poduzeća zajedno, skupina poduzeća i svakog poduzeća zasebno, može se zaključiti da u razdoblju od 2019. do 2020. godine informatička poduzeća prosječno nisu zabilježila značajne promjene u strukturi svojih troškova.

Popis literature

1. Zelenika, R. (2000.) Metodologija i tehnologija izrade znanstvenog i stručnog djela, Rijeka.
2. Registar godišnjih financijskih izvještaja - <https://rgfi.fina.hr/JavnaObjava-web/prijava.do> , dostupno 14.9.2022.
3. Odluka o nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti 2007. – NKD 2007. - https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2007_06_58_1870.html, preuzeto 14.9.2022.
4. Fininfo - <https://www.fininfo.hr/> , dostupno 14.9.2022.
5. D. Gulin, H. Perčević, B. Tušek, L. Žager (2012) Poslovno planiranje, kontrola i analiza, Zagreb
6. D. Gulin, S. Janković, I. Dražić-Lutilsky, H. Perčević, M. Peršić, V. Vašiček (2011) Upravljačko računovodstvo, Zagreb
7. I. Dražić – Lutilsky, D. Gulin, I. Mamić-Sačer. S. Tadijančević, B. Tušek, V. Vašiček, K. Žager, L. Žager (2010), Zagreb

Popis slika

Slika 1. Kriteriji klasifikacije troškova	4
Slika 2. Prikaz poslovnih rashoda u računu dobiti i gubitka poduzeća NANOBIT d.o.o.....	6
Slika 3. Prikaz zastupljenosti pojedinog NKD među poduzećima odabranim u uzorak.....	16
Slika 4. Prikaz strukture veličine poduzeća u uzorku	17
Slika 5. Prikaz strukture sume troškova svih odabranih poduzeća u 2020. godini.....	18
Slika 6. Prikaz strukture sume troškova svih odabranih poduzeća u 2019. godini.....	19
Slika 7. Prikaz strukture sume troškova telekomunikacijskih poduzeća u 2020. godini	21
Slika 8. Prikaz strukture sume troškova telekomunikacijskih poduzeća u 2019. godini	21
Slika 9. Prikaz strukture sume troškova softverskih poduzeća u 2020. godini.....	23
Slika 10. Prikaz strukture sume troškova softverskih poduzeća u 2019. godini.....	23
Slika 11. Prikaz strukture sume troškova informacijsko uslužnih poduzeća u 2020. godini ...	25
Slika 12. Prikaz strukture sume troškova informacijsko uslužnih poduzeća u 2019. godini ...	25
Slika 13. Prikaz strukture troškova izdavačkih poduzeća za 2020. godinu.....	27
Slika 14. Prikaz strukture troškova izdavačkih poduzeća za 2019. godinu.....	27

Popis tablica

Tablica 1. Usporedni prikaz troškova informatičkih poduzeća 2020. i 2019. godine.....	7
Tablica 2. Prikaz zastupljenosti pojedinog NKD-a u odabranim poduzećima	16
Tablica 3. Raspodjela poduzeća odabranih u uzorak prema veličini	17
Tablica 4. Suma troškova poduzeća odabranih u uzorak za 2020. godinu.....	18
Tablica 5. Suma troškova poduzeća odabranih u uzorak za 2019. godinu.....	19
Tablica 6. Suma troškova telekomunikacijskih poduzeća	20
Tablica 7. Suma troškova softverskih i konzultantskih poduzeća	22
Tablica 8. Suma troškova informacijsko uslužnih poduzeća	24
Tablica 9. Suma troškova izdavačkih poduzeća	26